

Το γεγονός και το σχόλιο στην Είδηση

❖ Δύο τομείς δημοσιογραφίας:

Ειδησεογραφία: Ασχολείται με την αναγραφή ειδήσεων και ανακοινώνει γεγονότα που ενδιαφέρουν τον άνθρωπο και επηρεάζουν τη ζωή του.

Ερμηνευτική Ειδησεογραφία: Ερμηνεύει και σχολιάζει τα γεγονότα και τις ειδήσεις. (Ανήκουν τα εξής είδη: **Άρθρο, Σχόλιο, Χρονογράφημα** {Δημοσιογραφικό κείμενο με λογοτεχνική χροιά, όπου σχολιάζονται θέματα κοινωνικής, πολιτικής επικαιρότητας με εύθυμο, χιουμοριστικό, επικριτικό, συμβουλευτικό τόνο}, **Γελοιογραφία**.)

❖ Τρόποι παρουσίασης της είδησης:

Γεγονός: Απλώς εκτίθεται ένα **γεγονός, μια πράξη** που έχει συντελεστεί. Αποτελεί μια εξακριβωμένη και αδιαμφισβήτητη **πληροφορία με αντικειμενικό χαρακτήρα**.

Το **γεγονός** υπογραμμίζει τον **πραγματικό** και αναπότρεπτο χαρακτήρα μιας πράξης, το ότι αποτελεί **πραγματική κατάσταση η οποία δε μπορεί να διαψευσθεί ή να αλλάξει** («τα γενόμενα ουκ απογίνονται»).

Αντιθέτως, το **συμβάν** τονίζει περισσότερο τον **τυχαίο και συγκυριακό** χαρακτήρα μιας πράξης, το ίδιο και το **περιστατικό** που δηλώνει το αποτέλεσμα ορισμένων **συνθηκών ή περιστάσεων, το προσωρινό**, το μη κανονικό ή αναμενόμενο. Από τα τρία, μόνο το γεγονός σχηματίζει φράσεις του τύπου «είναι γεγονός», που ταυτίζονται με το «είναι αλήθεια, είναι αληθές, είναι πραγματικότητα».(....)

Μέσα από ξενισμούς, ιδίως γαλλισμούς, επικράτησαν στη Ν. Ελληνική φράσεις όπως: **είναι γεγονός ότι, εκ του γεγονότος ότι, λαμβανομένου υπ' όψιν του γεγονότος ότι** κ.λ.π. Ωστόσο, όπως έχει από παλιά διδαχθεί, αντί να λέμε «το γεγονός ότι (αποδεικνύει)», μπορούμε να χρησιμοποιούμε απλώς την έναρθη (συμπληρωματική) πρόταση «το ότι (αποδεικνύει)». Γ. Μπαμπινιώτης, Λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας.

Σχόλιο: Αποτελεί μια μορφή κρίσης του συντάκτη, είναι η προσωπική γνώμη του δημοσιογράφου. Κρίνει, ερμηνεύει, επιδοκιμάζει, αποδοκιμάζει το γεγονός. Έχει υποκειμενικό χαρακτήρα.

Το γεγονός είναι πληροφορία που	Το σχόλιο είναι πληροφορία που
Είναι εξακριβωμένη	Βασίζεται σε προσωπικά δεδομένα και δεν είναι εξακριβωμένη
Στηρίζεται σε αδιάσειστα στοιχεία που αποδεικνύουν την ισχύ της	Συχνά δε στηρίζεται σε αδιάσειστα στοιχεία. Δεν έχει ελεγχθεί η αλήθεια της πληροφορίας.
Είναι ανεπιφύλακτα αποδεκτή, γιατί είναι αποδεδειγμένα σωστή.	Αποδεκτή με κάποιες επιφυλάξεις, καθώς δεν είναι βέβαιο αν είναι σωστή ή όχι.
Πρόκειται για το αντικειμενικό στοιχείο της είδησης	Πρόκειται για το υποκειμενικό στοιχείο της είδησης

❖ Τρόποι απόδοσης Σχολίου:

Χρήση Επιθέτων που εκφράζουν υποκειμενικές κρίσεις του γράφοντος: «Η ανεπιτυχής απόπειρα των διαδηλωτών να διεκδικήσουν τα εργασιακά δικαιώματά τους σηματοδότησε την χθεσινή πορεία τους.»

Χρήση Επιρρημάτων-Επιρρηματικών Εκφράσεων: «Ένας υπερβολικά μεγάλος αριθμός δημόσιων υπαλλήλων δεν επιτελεί το έργο του με ευσυνειδησία.»

Αξιολογικές κρίσεις του συντάκτη: «Ο προηγούμενος Διευθυντής υπήρξε ο πιο καλοκάγαθος άνθρωπος που εργάστηκε στην υπηρεσία».

Με ρήματα εξάρτησης στον πλάγιο λόγο: Ο Πρόεδρος της εταιρείας τόνισε/ διαβεβαίωσε/ υπογράμμισε.....

Η Σειρά των λέξεων: Κλιμακώθηκαν οι συγκρούσεις μεταξύ των αντιμαχόμενων παρατάξεων./ Οι συγκρούσεις μεταξύ των αντιμαχόμενων παρατάξεων κλιμακώθηκαν.

Σημεία στίξης: Διεξήχθησαν εκλογές «παρωδία» στη γείτονα χώρα.

Μεταφορική χρήση της γλώσσας: Αδυσώπητος αγώνας επιβίωσης για όλες τις κοινωνικές τάξεις.

Επιφωνήματα / Επιφωνηματικές εκφράσεις: Τέλεια! Μπράβο! Εύγε!

Υποκοριστικά/ Μεγενθυντικά: ανθρωπάριο, αυτοκινητάκι.

❖ **Η Στίξη ως Σχόλιο:**

Θαυμαστικό: Θαυμασμός, έκπληξη, επιδοκιμασία, αποδοκιμασία, ειρωνεία, αμφισβήτηση.

Ερωτηματικό: Απορία, αμφιβολία, ειρωνεία, αμφισβήτηση, προβληματισμός, ρητορική ερώτηση.

Αποσιωπητικά: Υπαινιγμός, απειλή, συναισθηματική φόρτιση, έμφαση, δισταγμός, περιφρόνηση, έκπληξη.

Εισαγωγικά: Μεταφορά, ειρωνεία, αμφισβήτηση.

❖ **Προβολή και Κριτήρια διαφοροποίησης μιας είδησης:**

Θέση της είδησης: Άλλοτε ένα γεγονός προβάλλεται σε πρωτοσέλιδο και άλλοτε στο εσωτερικό μιας εφημερίδας. Στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα έχει σημασία η σειρά προβολής της αν γίνεται στην έναρξη ή στο τέλος του δελτίου.

Έκταση είδησης: Άλλη είδηση προβάλλεται αναλυτικά και άλλη υποβαθμίζεται γιατί παρουσιάζεται συνοπτικά. (πολλές ή λίγες στήλες)

Μορφικά στοιχεία της είδησης: Περισσότερο εντυπωσιάζει μια είδηση που συνοδεύεται από εικονογραφημένο υλικό, κατάλληλη γραμματοσειρά κ.τ.λ.

Ιδεολογική στάση του δημοσιογράφου: Η σπουδαιότητα μιας είδησης εξαρτάται από το πώς τοποθετείται ο δημοσιογράφος απέναντι σε αυτήν.

Χαρακτηριστικά δεκτών: Η πρόσληψη μιας είδησης εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά των δεκτών (αν είναι νέοι, ηλικιωμένοι, άνδρες, γυναίκες κ.τ.λ.).

❖ **Παρεμβολή ξένου σχολίου στην είδηση:**

Πρόκειται για την άποψη κάποιου που πρωταγωνίστησε στο γεγονός ή έπαιξε κάποιο ρόλο, ή είναι η γνώμη ειδικού. Διακρίνεται εύκολα από το υπόλοιπο κείμενο, καθώς προλογίζεται από το δημοσιογράφο με κατάλληλες εκφράσεις

<u>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΕΜΒΟΛΗΣ</u>	<u>ΣΚΟΠΟΣ</u>
Ευθύς λόγος με χρήση εισαγωγικών.	Σφαιρική απεικόνιση του θέματος
Πλάγιος λόγος με χρήση κατάλληλων ρημάτων	Επίσημο και σοβαρό ύφος.

Π.χ

«Έφτασε η καίρια στιγμή των μεγάλων ανατροπών», διακήρυξε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο ανταποκριτής της κρατικής τηλεόρασης ανέφερε ότι σύμφωνα με ανώτερους αξιωματούχους του Ευρωκοινοβουλίου, αναμένεται θερμό καλοκαίρι διπλωματικών διαπραγματεύσεων.

- ❖ Η παρεμβολή του ξένου σχολίου αποσκοπεί στην παρουσίαση του γεγονότος με **αντικειμενικότητα**, στην ανάδειξη μέσω μαρτυριών ιδιαίτερων **πτυχών ενός γεγονότος** και στην υιοθέτηση ενός **σύνθετου και επίσημου ύφους**. Να προσδώσει **κύρος και εγκυρότητα** στην ενημέρωση όταν το σχόλιο ανήκει σε κάποιον ειδικό.

❖ **Διαπλοκή του γεγονότος με το σχόλιο στην είδηση:**

Το σχόλιο του δημοσιογράφου κάποιες φορές **διαπλέκεται** με το γεγονός με αποτέλεσμα να παραπλανηθεί ο αναγνώστης και να θεωρήσει τη γνώμη του δημοσιογράφου ως εξακριβωμένο γεγονός.

Π.χ.

Καλή είδηση για μένα είναι αυτή που ξεχωρίζει τα γεγονότα από τις αξίες. Παράδειγμα: «Ένας άνθρωπος χτύπησε ένα σκύλο» (αυτό είναι το γεγονός). Τελεία. «Το συμβάν για μένα είναι δυσάρεστο» (γνώμη που ανήκει στο χώρο των αξιών). Κακή είδηση είναι εκείνη στην οποία γνώμη και έκθεση του γεγονότος μπερδεύονται. Παράδειγμα: «Ένας κακός άνθρωπος χτύπησε έναν κακόμοιρο σκύλο».

[Umberto Eco](#) «Η Σημειολογία στην καθημερινή ζωή»